

Szerkesztési iroda:

Főtér takarékpénztári épület 2-dik emelet, hová e lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:

Béthy Lipót könyvnyomdai irodája (főtér 8-ik szám, Ackermann-féle ház), hová e lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdetések), bérmentesen intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot kivéve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 14 ft — kr	Egész évre 16 ft — kr
Fél évre 7 „ — „	Fél évre 8 „ — „
Negyed évre 3 „ 50 „	Negyed évre 4 „ — „

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésénél 6, és minden következőnél 3 ujkr számított. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásánál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. — Bélyegdíj külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr

Az aradi gazdasági egyesület s a megyei nevelésügy.

(K.) Legyen nekünk megengedve, hogy az aradvárosi iskolák rövid eszetelése után szólhassunk pár szót a megyei nevelésügyről is. A megyében nem értve ide a nagyobb városokat, minők Aradvármegyében ugy sincsenek, — magasabb iskolákról csak kivételesen lehet szó, itt a tulajdonképeni népiszkolák vannak és pedig legnagyobbbrészt elemi népiszkolák.

A népiszkolákra való fölügyelet közvetlen befolyás eddigelé nagyon ingadozó volt, megoszták e befolyást a lelkészek s a szolgabírák. Nem vonjuk kétségbe, hogy találkoztak egyesek, kik üdvösen folytak be illető kerületeik népiszkoláira, kik az ügy nagy fontosságát teljesen átértve, annak előmozdítására buzgalommal és hévvel törekedtek. De valljuk be, hogy ezek csak kivételes esetek voltak. Az iskola legtöbbször magára volt hagyatva, s a beavatkozás legfőbb nem volt egyéb faggatásnál. Kevés ügyelet történt arra, hogy a tanoncok pontosan járjanak az iskolába, hogy a tanító rendesen megkapja illetékét, hogy minő tárgyak és hogyan adatnak elő. E hiányt az egy évben egyszer történő iskolai látogatás, vagy pedig a többnyire cél nélküli tanítói évi értekezletek nem pótolták.

A közoktatási miniszterium már is komolyan foglalkozik a népiszkolák szervezésének eszméjével. Nem tudjuk az alapelveket, melyek e szervezésnél irányadók lesznek; de úgy vagyunk meggyőződve, hogy a népiszkolákat a világi tanítást illetőleg az egyház kizárólagos befolyása alól föl kell szabadítani, különben gyökeresen nem fogjuk azokat megjavítani. Ki és miként gyakorolja a közvetlen fölügyeletet, az majd a szervezés által fog meghatározatni. Mi csak arról szólhatunk most, tehetne-e valamit a gazdasági egyesület a megyei népnevelés érdekében.

E lapban már megemlítetttem, hogy Franciaországban a gazdasági egyesületek a kormány által autorizált közvetlen befolyást gyakorolnak a néptanodákra. S ez nagyon helyes. A megyei lakosság — nép — túlnyomó része kisebb földmivesekből áll, s a vidéki gazdasági egyesületeknek épen hivatásuk egyik főfeladata, e földmives nép állapotát emelni törekedni. De ezen állapot nem emelhető megfelelő szellemi és erkölcsi haladás nélkül, tehát a gazdasági egyesületeknek a szellemi, erkölcsi haladás előmozdítására is kiváló gondot kell fordítaniok. Ime a szoros összefüggés a gazdasági egyesületek s a népiszkolák között.

Az aradi gazdasági egyesület hivatása e részét is megértette, mert szakosztályai közé felvette a nevelésügyit is, melynek elnöke épen a megyei első alispán. Sajnálkozva kell ugyan mondani, hogy e szakosztály még semmi életjelt sem adott magáról, s ha nem csalódunk, még nem is szervezkedett, következésképp még nem is állapította meg működése körét. De hinni akarjuk, hogy e mulasztást csak a körülmények okozták s a szakosztály a legnagyobb buzgalmat fogja kifejteni.

Már most mi lehet a gazdasági egyesület nevelésügyi szakosztályának feladata? Mindenesetre közrehatni a népnevelés előmozdítására. Hogy e téren biztosan és következetesen működhessék, mindenekelőtt a nevelésügy pontos statistikáját kellene elkészítenie. Össze kellene írni községek és puszták szerint a lakosok számát, megjegyezve, tudnak-e mind írni, olvasni, vagy sem, — az iskolába járható mindkét nemű gyermekek számát; ezek közül hányan járnak iskolába; minő iskolák vannak a községekben, a pusztai vagy községi gyermekek részesülhetnek-e oktatásban; mit és hogyan tanítanak az iskolákban stb.

Igy tudva a tényállást, a gazdasági egyesület különös gondot fordítana arra, hogy az iskolák általán véve rendeltetésöknek minél jobban megfeleljenek, továbbá, hogy a kath. és reform. hivek, melyek sok helyütt szép számmal vannak, de semmiféle iskolájuk nincs, ha mindjárt egyelőre csak egy magánházban levő szobára szorítózkó iskolát nyerjenek; gondoskodnék arról, hogy e tanodákban némely, a mezei gazdálkodásra, különösen a gyümölcstermelésre, selyem és méhtenyésztésre vonatkozó ismeretek is terjesztessenek, s hogy a tanítók ezekhez értsenek, Aradon e szakokra tanfolyamot kellene rendszeresíteni.

Mint tudva van, egyes helyeken magánosok törekszenek magyar iskolákat életbe léptetni. Így például Kurticsón és Csermőn. Mindkét helyen egy magyar iskola elkerülhetlenül szükséges. Nem tudjuk, a felhívások minő eredményre vezettek, de úgy látszik, lassan megy a dolog. Valljon nem vehetné-e át ezen ügyet is a gazdasági egyesület? Mi ennek akadályát nem látjuk. De szorgalommal, kitartással, sőt az ügyszó méltó lelkesedéssel kell a dologban eljárni, mert csak így érhetünk biztosan célra.

A városi iskolákra vonatkozólag pótlólag röviden még megemlítjük, hogy a tanügyi szakosztály gondoskodjék mindenesetre arról, hogy az iskolákkal összekapcsolt testgyakorló iskola legyen.

Türr tábornok levele.

Nevezett tábornoktól következő levelet közöl a „Hon“ esti lapjában:

Tisztelt barátom!

Ide mellékelve küldöm magyar fordításban f. évi február hó elején a párisi „Journal des Debats“ ban megjelent cikkemet. Tán olvasta is ön s reményem, hogy egy véleményen van velem az abban kifejtett nézeteket illetőleg. Most arra kérem: legyen szives annak szerb nyelven nyilvánosságot szerezni. Miután az alkotmányos rendszer helyreállított, használjuk fel az alkalmat felszólalásra. Nem tudom s nem vizsgálom, meddig tarthatnak a mézes hetek: hogy e felett okoskodni lehessen, tudni kellene, vajjon a nemzet és kormány tanulak-e valamit a multak leczkéjéből. Ha körültekintünk, látnunk kell, mikép a nemzetek mind nagy tömegekben igyekeznek csoportosulni: jaj volna nekünk, ha elszigetelten maradnánk szemben szomszédaink gyűlöletével. A legfőbb veszély, mely bennünket fenyeget, a muszkától jó; az egyetlen eszköz, mi által e veszélyt elháríthatjuk, abban áll, hogy nyíltan és határozottan a kölcsönös és tökéletes autonómia alapjára tektessük viszonyunkat Horvátor-

ságrol, és hogy a Magyarországon lakó nemzetiségűeknek minden alapos kívánalmait engedjük teljesedni, mi annyival könnyebb feladat nálunk, miné inkább közelit megyei és helyhatósági rendszerünk az önkormányzat eszményképéhez. Lökjük el messze tőlünk a féltékenység és bizalmatlanság politikáját, ne lássunk minden árnyékban félelemre okot, nyujtsunk inkább segédkezet a déli és nyugoti szlávoknak az ő fejlődési törekvéseikben. A magyaroknak egyik főfeladatuk gyanánt kellene tekinteniök: segíteni a szlávokat nemzeti életük visszaszerzésében, — a szabadság alapján. A muszka ígérhet nekik nagy Szláviát, de szabadságot nem, és csupán csak a szabadsággal vethetünk törhetlen gátot a muszka terjedésének. A nehézségeket megkerülni akarni, nem vezet eredményre.

Ha visszapillant ön a korra, midőn gyermekek valánk, emlékezni fog: mily őszinte barátság uralkodott akkor a szerbek és magyarok közt; most, hogy férfiak vagyunk, kiket vajmi keményen meghányt a sors, használjuk fel minden erőnket, hogy újra megkössük a barátság kötelekeit, melyeket az armány és némely nagyravagyó igazolhatlan cselszövényei egy időre felbontottak.

A kibékülés szükséges, tehát nem lehetetlen. Fogjunk csak a munkához igaz hittel s bizonyos lesz a siker. Tartsuk emlékezetben, hogy nemzetek úgy mint fejedelmek politikailag csak önhibájuk által enyésznek el.

Viszontlátásra, őszinte kézzszorítással
híve

Türr István.

M. J. emlékiratára a dohány monopóliumra vonatkozólag, mi ugyis közöltetett, mind az aradi gazdasági egyesület véleménye ellenében: véleménye alólírotttnak, mint szintén az aradi gazdasági egyesület tagjának.

Ha kizárólag egy volt cs. kir. dohánybevaltó hivatalnok egyéni nézetét fejezte volna ki M. J. emlékirata, ignorálva elhallgatnám, mert hisz igen természetes dolog, hogy a bagolynek is kedves az ő szülőtte, de miután az ugy van czimezve mint az aradi gazdasági egyesület véleménye, megjegyzés nélkül nem hagyhatom. Nem hagyhatom pedig 2 főokból:

1-ször. Mert határozottan tagadom, mint az aradi gazdasági egyesület tagja, hogy elvileg tekintve a dohányegyedáruságot, annak korlátozó törvényei által megszorított közjogi fogalma, társulatunk szellemével megegyeznének, miután annak főcélja nem mások jogainak korlátozásávali, egyesek hasznának elérésével, hanem az emberi és polgári egyenlő jog alapján kifejtett, gazdasági és kereskedelmi előhaladás s fejlesztése. Hogy pedig lenne a világon egyedáruság, miáltal a nagy többség jogában és anyagi hasznában ne szenvedjen, tagadom, mit ugyhiszem jelen democráticus szellemű nézeteinknél fogva még bizonyítanom sem kell, mert rég elismert tényként világos. Nem hallgathatom el megjegyzés nélkül.

2-or. Állami és egyéni gazdasági szempontból sem.

Mert bár hosszasan iparkodik M. J. ur erőltetett okoskodásával bebizonyítani, hogy a dohányegyedáruság az állam jövedelmét úgy, mint a természetet jobban biztosítja, mint a szabad kezelés, szintén nézetem szerint ellenkezőt vagyok kénytelen állítani; de mielőtt efelől nézetemet közölném, nem hallgathatom el azt is, hogy Magyarország, bár természetű ország, mindamellett is a dohányegyedáruság korlátai közt alig lehet $\frac{1}{100}$ részét dohánytermelőnek mondani, és így ha való lenne az: miként az államnak és a természetnek hasznos a dohányegyedáruság, mint a mit fentebb is tagadtam s tagadok, még sem lehet egy szabad és alkotmányos szellemű társaságnak azt a nagy többség világos károsítására pártolni.

De miután még egy a termelőre, mind magára az államra is károsnak és különösen a kormány

népszerűségével merő ellentétben álló elvnek tekintem, korszerűtlennek és fenn nem állhatónak nyilatkozatom.

Az államot tekintve, mindamellett is, hogy milliók folynak be a dohányegyedáruságból az állam pénztárába, nem szabad felednünk, miként annak kezelése is (a nép előtti annyira ódiousságát nem is tekintve) szintén milliókat visz ki az állam pénztárából, és ami a tömérdek kezelési költségen felül tisztán megmarad, annyit mindenesetre jövedelmezhet az államnak a dohány, ha mind vevő és mind gyárkezelő továbbra is megmarad, mert igen valószínű, hogy ezután is lesznek természetők, kik dohányjaikat az államnak szabad kezelés mellett is szívesen átadják és kötelezni fogják magokat annak továbbra is termelni, mit annyival biztosabban tart hat meg az állam egyedáruság nélkül is, miután a monopolum hasznát eddig is nem annyira a belfogyasztás tette, mint a külföldre eladás; az pedig ezutánra is fenmarad, azon különbséggel, hogy nagyobb lévén a termelési concurrentia, mindenesetre jobb minőségű dohányt vásárolhatna az állam, mint ezélt. Már most, ha ezen kezelése mellett csak megsértelt dohányzási adót vetne is ki a kormány, mit a monopolum eltörlése esetében a dohányzók igen szívesen megfizetnének, minden esetre sokkal több tiszta jövedelme lenne az államnak a dohányból, mint eddig volt.

Tekintve továbbá a termelő érdekét, igaz, hogy volt a monopolumnak egy kis haszna is, t. i. az előleg, mit a kormánytól kapott, de ez csak ott birhat oly nagy horderővel, hol a gazdaság segélyezése az állam által annyira elhanyagoltatott, mint eddig nálunk, miután a termelő előleget termelésére, a dohányt kivéve, csak is a kereskedőktől haphatott — mitől aztán jobb volt, ha az Isten megóvta, de minek jobbra fordultát ezután saját kormányunktól méltán várhatjuk, hogy t. i. intézkedni fog, miszerint a termelők, mint kik legnagyobb részét teszik az adófizetőknek, terményök arányához képest egy bizonyos előleghez juthassanak. — Nem tekintve tehát ezen számítás alá nem jöhető csekély jót, nézzük a szemelvény hátrányt, mit a monopolum által a termelők szenvedtek, s szenvedett a nagy közönség.

Általános tudvalevő dolog, mikép a monopolum előtt egy font legillatosabb magyar dohányt olcsóbban vehettünk, mint most a legroszabb bakadohányt a trafikból, és mindamellett a természet jelenben a monopolum által a dohányzásra alkalmas finom és könnyű illatos dohányt, nem képes fele áron beadni a dohánybevéltő-hivatalnak, mint hajdan, mert szívesen megadtunk egy mázsa dohányért 50—60 ftot, és most megköszöni a termelő: ha 13—15 font betudja adni dohányát a beváltó-hivatalnak, de még nincs is érdeke jó dohányt, illetőleg pipázásra alkalmas könnyű dohányt természetni senkinek, mert a leghamisabb olajas és súlyos minőségű dohány jobban váltatik be a monopolum által, mint a könnyű zamatos, és mindamellett a drágább kezelést megkívánó pipázó-dohány. — Sőt tény, mit maga az emlékirat szerkesztője is bevall, hogy a legjobb pipázó-dohányt termelő vidékek csupa atyáskodási szempontjából a monopolumnak, eltöltötték a a dohánykezeléstől, már most, tekintve azt, hogy a termelő ipar és fáradtság útján előállított finom minőségű dohányt olcsóbban kénytelen eladni, mint hajdan, olcsóbban eladni, mint a durva, olajas és vad-erős, nem pipázható dohányt; tekintve azt, hogy a nagy közönség a legroszabb dohányt drágábban kénytelen megvenni, mint hajdan a legjobbat, és jót meg semmi áron nem vehet; nem tudom, minő logikával lehetne bebizonyítani és józanon állítani, hogy a monopolumból valakinek, a dohánybevéltő hivatalnokokat és finanszokat kivéve, nagy haszna volna, és bár mennyire loyalisok legyünk is a mult rendszer irányában, úgy hiszem, hogy kizárólag azoknak kedvéért a leggyűlöletesebb intézvényt pártolni oktalanság volna. —

Hát ha ezek után tekintjük a termelők azon szerencsétlen osztályát, kiknek a külföldre termelés engedtetett meg, mit a M. J. emlékirata kiemel, köszönöm annak élvezetét, de nem óhajtom sem a termelőre, sem hazánk renoméjára nézve, mert, igaz, hogy utóbbi időkben a külföldre termelés sok utánjárás, irkafirkák után meg volt szereshető, de meg voltak határozva a vevők egyéniségei is, kik biztosok lévén abban, hogy árucikkeiket senki előlük meg nem veheti, nyomták és zsarolták a termelőt mint nekik tetszett, és mindamellett gyakran ő is károsodtak, mert az annyira feldicsért dohányegyedáruság korlátai kiterjedtek, még pedig legsúlyosabban és legkárosabban a külföldre termelőkre is; nevezetesen szigorun meg volt szabva az idő, még pedig mindig az állam számára, termelők munkája bevégezése előtt, hogy mikor tartóznak becsomózni és felbálozni a külföldre termelők dohányjaikat, mi-ből aztán az következett, hogy igen gyakran az idő rövidsége miatt nyert állapotban csomózott és bebálozott dohány a finanszoktól lezárt pajtákból összefülvén, elrodhat s értékét veszti, ő pedig némely tulszár és szeles időkben a csomózás alatt a legválogatottabb dohánylevelek pórrá zuzódtak a kezelés alatt, és így vesztett a kereskedő, vesztett a termelő, és vesztett hazánk a külföld előtt termelési renoméjában, minek világos példája, hogy jelenben

a külföld dohányunkat fele árán sem akarja megvenni, mint hajdan, miről úgy hiszem gazdasági egyetünk elnöke is tanuskodhatik saját tapasztalataiból. —

Ez uraim nézete a dohány egyedáruság nagy-szerű hasznáról egy honpolgárnak, és a mit pedig M. J. állit, egy finansznak . . . A különbség megitélését az olvasó közönségre bízom. K. Z.

Arad sz. kir. város közgyűlésének házszabályai.

(Folytatás.)

III. Fejezet.

A közgyűlés hatóságáról.

13. §. Semminemű tárgy, melyet a közgyűlés maga eleibe kíván, megbirálása és elhatározása, — a bírói eljárás tárgyainak egyedüli kivételével, — annak hatósága alól el nem vonathatik.

14. §. Kizárólag közgyűlésen tárgyalandók:

a) minden közjogi és közigazgatási (publice politicai) ügyek s kormányrendeletek, s mindazokra vonatkozó hatósági levelezések, magán-kérvények s indítványok,

b) a város nevébeni kérvényezések.

c) helyhatósági szabályok alkotása.

d) a város jogait illető kérdések.

e) a város határát s törvényhatóságának illetőségét érdeklő kérdések, a város és más törvényhatóságok között.

f) az évi költségvetés megállapítása, megváltoztatása, ennek tárgyalása előtt a polgárnagy vagy helyettese által a város összes ügyeinek állásáról a közgyűlésnek jelentés teendő.

g) a házi adó nemeinek és mennyiségének meghatározása, az adókulcs megállapítása és kiigazítása

h) kölcsönvételek és elzálogosítások,

i) a város köztulajdonát tárgyaló elidegenítések, új szerzések, új építkezések s épületek szétbontásai.

j) a város közpénztárai vizsgálatáról, s a város gondviselése alatt álló alapítványokról szóló jelentések és kimutatások.

k) új hivatalok felállítása, választás alá nem tartozó hivatalok megszüntetése, hivatalnokok és szolgák fizetéseinek szabályozása, megürült hivatalok betöltése.

l) fizetési bizottmány kinevezése.

m) tisztviselők felfüggesztése, elmozdítása, helyettesítése, küldöttségek és állandó bizottmányok tagjainak kinevezése és változtatása.

n) kegyuri jogok gyakorlása, egyházak és iskolák segélyezése.

o) az illetékes bizottmányok által fontosabbnak ítélt szerződések, pörbeli egyességek helybenhagyása s a város pecsété alatt, saját ügyeiben, meghatalmazó levelek kiadása.

p) minden oly pénzbeli kiadások, melyek az évi költségvetésben nem foglalvák.

q) hivatalbeli visszaélések, mulasztás s hanyagság miatt a város tisztviselői és hivatalnokai ellen a fizetési bizottmány javaslata folytáni intézkedések.

r) szabadalmak kihirdetése s ezek iránti minden kérdések.

s) az ujonczállítás s a sorkatonaságot illető rendkívüli, vagy fontos kérdések.

t) polgári joggali felruházás.

u) hus, kenyér s egyéb első szükségű élelmi cikkek árának meghatározása, vagy a szabadáruláshoz életbeléptetése.

v) a közgyűlési küldöttek jelentései.

w) a hatósági örködés céljából minden évnegyed végén az előző évnegyedekből hátrányban levő s a jegyzői hivatal által kimutatandó jelentések feletti intézkedések.

x) közrendőrség, köz- és jótékony intézetekre vonatkozó határozatok.

y) mindazon tárgyak, melyek a tanács, polgárnagy, a bizottmányok vagy egyesek által a közgyűlés eleibe hozatnak.

z) végre mindazon tárgyak, melyek törvény szerint a közgyűlés hatásköréhez tartozanak.

(Vége következik.)

Csongrád, július 11. A mult hóban beállt esőzések következtében gabonánk a májusi aszályt annyira kiheverték, hogy majdnem kívánni való sem maradt; mentesített rétföldeink oly buján s gazdagon hozták kalászaikat, minőt öregebb gazdák is csodálkozva bámultak, azonban mult hó 28-kán reggel ködös mészarmat lezordásította, hogy a felső, mint az alsóbb fekvésű, de leginkább a mentettréti földeket. A reá következő zápor után, két napi hőségben e hónap elején a gabonák, különösen a buza szeme, teljesen megszorult, mi okból buzánk kereskedelemre jó minőségű ez évben nem lesz. A mult napokban országos esőnk volt, közbe közbe zivataral, melynek káros hatása a már ledőlt és keresztekben levő gabonára ismét kiszámíthatlan, — kukorica és más apró veteményekre, különösen a dohányra, melyet valami vas kukac nagyban pusztított; ezen eső jótékony hatással van.

Gabona árak: 6 buza mérője 5 frt 20—30 kr repezét, melynek nyomtatására igen káros befolyással van az eső 4—5 frton helyben átvéve adták el. Végül megemlítem még azon szomorú körülményt, melynélfogva ki van téve az itteni gazda-közönség, birtokosság az aratásra szerződésileg minden módon lekötött aratók folytonos egyezkedésének, melyvel bosszantják a tulajdonost, igen ügyesen felhasználva a munkás kéz hiányát, mihelyt valami zápor vagy más említést nem érdemlő ok előadja magát, úgy történt itt már gróf Károlyi nagy kiterjedésű birtokán, hol már 3-or alkudnak újra az aratókkal, hol szintén ott hagyván az aratási munkát elszéledtek.

A gazda, ha azt nem akarja, hogy gabonája lábán ne vesszen, kénytelen minden követeléseikre rá állani. Ideje volna már a mezei rendőri törvényeket is revideálni, hogy ily bosszantások ellen orvoslatot képezzenek.

Hivatalos.

Miután a nagyszabeni 1863—65-ik évi tartománygyűlés határozmányai, Ó. cs. és Apóstoli kir. Felségének 1867. évi június 20-án kelt kegyelmes leirata által érvényen kívül helyeztetek, — kétely támadt az iránt, vajjon az erdélyi legfőbb törvényszék, mely az érintett tartománygyűlés határozata folytán jött létre, érvényes ítéleteket hozhat-e?

E kétely eloszlátása végett, az országgyűléstől nyert meghatalmazásom erejénél fogva, szükségessé nek találtam köztudomásra hozni, hogy az erdélyi legfőbb törvényszék eddigi hatáskörében mindaddig megmarad, míg a legközelebbi jövőben az erdélyi törvénykezés legfőbb bírósága iránt más intézkedés nem fog történni.

Kelt Pesten, 1867. évi július 9-én.

Horváth Boldizsár, s. k. magyar királyi igazságügyminiszter.

A m. kir. igazságügyi miniszteriumhoz Náthly Ede, Vezekényi János, Fényes Miklós és Haag Ödön rendes, — Simon Gyula és Richter Antal tiszteletbeli fogalmazókká neveztetek ki.

Körlevél

a hazai dalegyletekhez az országos dalárünnepély tárgyában.

Miután az orsz. dalárünnepélynek egyik főcélja leendő a pesti közgyűlésből kiküldött bizottság által elkészített tervezet alapján a „dalárszövetéséget” s ennek alapszabályait tárgyalás és elhatározás alá venni, hogy ezen cél sikeresen elérthessék, fölhivatalom az ünnepélyen megjelenni szándékozó t. cz. dalegyletek, hogy ez iránt előlegesen saját kebelükben közgyűléseket tartva, küldötteiket teljes meghatalmazással ellátni sziveskedjenek.

Együttal azon t. cz. egyletek, melyek a nyilvános dalversenyben résztvenni óhajtanak, ebbeli elhatározásukat, úgy az előadni szándékolt legfeljebb két dalnak címét és szerzőjét a részletes program összeállítatása végett a rendező bizottmányoknak f. hó végeig bejelenteni kéretnek.

Kelt Aradon az orsz. dalárünnepélyt rendező bizottmánynak 1867. jul. 9-én tartott üléséből.

Jankó József, egyleti titkár.

Távirati tudósítások.

Páris, július 11. A mai Liberté ezt mondja: Madridi levelek egy a királyné élete ellen intézett complott felfedezését jelzik. 9-én nem kevesebb, mint két ezer egyént fogtak el.

Pétervár, július 12. A császár 4 heti udvari gyászt rendel Miksaért.

Florenz, július 11. A kamara mai ülésében Mancini ezen szavakkal védi az állam jogát az egyházi javakra: Cavour mondása szerint az egyház szabadsága azon föltételhez van kötve, hogy Róma főváros legyen. Szóló birálat alá veszi a legközelebbi püspök kinevezéseket és úgy véli, hogy a kormánynak nem szabad fegyvereit a római kormány ellenében letenni, melynek tettei Olaszország polgárosodásával, szabadságával, függetlenségével ellenkeznek.

Cordova és Borgatti védik az előbbi miniszteriumot.

Kopenhága, július 12. A király felelete a Folkething feliratára megköszöni annak nyilvánított bizalmát. A király örül, hogy a felirat tartalmára nézve egyetértésben van az országgyűléssel. Az országgyűlés jövő szombaton bezáratik.

London, július 12. Az alsóház tegnapi ülésében Stanley azt feleli Palk kérdésére, hogy az alsóház véleménynyilvánítása a mexikói császár megölését fölött épen nem óhajtott vitára nyújtana alkalmat. A parlament nem felelős a császár haláláért. Angolország képviseltetése Mexikóban Miksa megölésével véget érte. Az ügyvivő oda utasította, hogy az új kormányt hivatalosan el ne ismerje, és további utasításokat várván, a brit érdekeket védje.